

S d ě l e n í pro: odbornou veřejnost, výrobce, opravce, uživatele vah s neautomatickou činností (NAWI), dodavatele softwarových aplikací (k NAWI) a státní kontrolní orgány

Stanovisko ČMI 01/2016

Systemové řešení problematiky vah s neautomatickou činností (NAWI)

propojených s perifériemi, které opakují nebo dále zpracovávají výsledky vážení

Toto sdělení Českého metrologického institutu (dále jen „ČMI“) poskytuje odborné veřejnosti informace pro řešení problematiky ověřování vah s neautomatickou činností (dále jen „NAWI“) propojených s perifériemi, které opakují nebo dále zpracovávají výsledky vážení (např. v expedičních systémech, při prodeji na fakturu apod.). Toto vyjádření, a v něm uvedená opatření, se vztahují k těm případům aplikací, kdy NAWI jako samostatné zařízení byla uvedena na trh posouzením shody podle směrnice 2009/23/ES, popř. 2014/31/EU (tzv. směrnice NAWID implementovaná do právní úpravy metrologie v ČR prostřednictvím nařízení vlády č. 326/2002 Sb., popř. nařízením vlády č. 121/2016 Sb.) a teprve následně v rámci uvedení do provozu byla propojena perifériemi opakujícími či dále zpracovávajícími výsledky vážení, jež však nebyly zahrnuty do rozsahu procesu posouzení shody. Takové situace představují rozpor se směrnicí, resp. s příslušným nařízením vlády a bez okolností hodnocení jejich vzniku (např. neinformovanost) je potřeba uvést je do souladu s požadavky platné právní úpravy metrologie. Odpovědnost za uvedení do korektního stavu nese ve smyslu zákona č. 505/1990 Sb., o metrologii, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o metrologii“), uživatel stanoveného měřidla, neboť de iure používá stanovené měřidlo bez platného ověření (posouzení shody) k účelu, pro který bylo vyhlášeno jako stanovené, váha totiž v rámci posouzení shody nebyla pro takto uspořádanou aplikaci určena a posouzena.

Český metrologický institut, jako orgán ověřující váhy s neautomatickou činností podle § 9 zákona o metrologii, přijal k nápravě výše popsaných případů následující opatření a zásady, přičemž v maximální možné míře zohlednil fakt, že pro realizaci opatření k nápravě je třeba uživateli vah poskytnout určitý čas (který však nemůže být neomezený), aby nezbytné kroky ve spolupráci s výrobcí, dodavateli apod. mohly být realizovány bez okamžitého zákazu provozování vah, který se ČMI v daném případě nejví jako nezbytný, neboť tímto dotčené váhy samy o sobě požadavky na správnost měření hmotnosti splňují, tedy nedochází k poškozování spotřebitele, resp. žádné ze stran závazkového vztahu.

Je třeba konstatovat, že na předmětné systémy se vztahuje předběžné ustanovení přílohy 1 směrnice, část základní požadavky. Výsledky vážení v takovém případě musí být tištěny nebo zaznamenávány správně a neodstranitelně některou částí vah, která splňuje základní požadavky, a tyto výsledky musí být přístupny oběma stranám se zájmem na výsledku měření.

Možným a vhodným řešením této situace je využití vah vybavených tzv. datovou pamětí (DSD) nebo alibi tiskárnou (APR). Tato média uchovávají legálně relevantní data (hodnoty brutto, netto, táry, předvolené táry, desetinné značky, jednoty apod.), která musí obsahovat všechny náležitě informace nezbytné k obnově dřívějšího vážení tak, aby bylo dosaženo sledovatelnosti mezi uloženými údaji a údaji určenými pro zákazníka. Kapacita paměti DSD musí být dostatečná pro daný účel použití a zde uložená data musí být chráněna proti náhodným a/nebo neúmyslným změnám. Všechny požadavky na provedení paměti DSD jsou uvedeny v bodě 5.5.3 harmonizované normy ČSN EN 45501:2015. Pokud není k dispozici žádná alibi tiskárna nebo datová paměť, musí být všechna připojená zařízení ve shodě se základními požadavky směrnice.

Při následném ověřování vah ve výše uvedených aplikacích bude ČMI postupovat následovně:

Při splnění technických a metrologických požadavků na ověření vah s neautomatickou činností uvedených v *Opatření obecné povahy č. 0111-OOP-C002-09* pracovník ČMI opatří takovou NAWI štítkem nesoucím informaci o omezeném posouzení aplikace, přičemž pro umístění štítku zvolí viditelné místo na neodstranitelné součásti vah. Pracovník ČMI současně při této příležitosti podá uživateli vah informaci o důvodu omezení ověření s tím, že pokud je jeho záměrem používat předmětnou váhu v dané konkrétní aplikaci i po uplynutí doby platnosti ověření, musí zajistit odpovídající nápravu resp. uvést měřidlo do korektního stavu. Pracovník ČMI uživateli předá kopii tohoto stanoviska ČMI, případně uživatele odkáže na webové stránky ČMI, kde je stanovisko k dispozici.

Výše popsaný postup bude uplatňován pouze do konce roku 2017. Požadavky na ověření nekorektních aplikací NAWI uplatněných po 31. 12. 2017 nebudou akceptovány.

Příloha: Informativní štítek ČMI

V Brně, dne 27. 6. 2016

Český metrologický institut
Okružní 31
638 00 Brno
-9-

Ing. František Staněk, PhD.

odborný ředitel pro legální metrologii